

Brüssel, 23.5.2018
COM(2018) 427 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Ühendkuningriigi 2018. aasta riikliku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Ühendkuningriigi 2018. aasta lähenemisprogrammi
kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Ühendkuningriigi 2018. aasta riiklikku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Ühendkuningriigi 2018. aasta lähenemisprogrammi
kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust²,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone³,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeltõlget,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 22. novembril 2017 võttis komisjon vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2018) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 22. märtsil 2018 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 22. novembril 2017 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles ei nimetatud Ühendkuningriiki ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (2) 2018. aasta aruanne Ühendkuningriigi kohta⁴ avaldati 7. märtsil 2018. Selles hinnati Ühendkuningriigi edusamme nõukogu poolt 11. juulil 2017 vastu võetud riigipõhiste

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² COM(2018) 427 final.

³ P8_TA(2018)0077 ja P8_TA(2018)0078.

⁴ SWD(2018) 226 final.

soovituste täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud soovituste järelmeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.

- (3) 29. märtsil 2017 teatas Ühendkuningriik Euroopa Ülemkogule oma kavatsusest lahkuda Euroopa Liidust. Välja arvatud juhul, kui ratifitseeritud väljaastumislepingus kehtestatakse teine kuupäev või kui Euroopa Ülemkogu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikele 3 ja kokkuleppel Ühendkuningriigiga ühehäälselt otsustab, et aluslepingute kohaldamine lõpetatakse hilisemal kuupäeval, lõpetatakse liidu esmase ja teise õiguse kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes 30. märtsil 2019 kell 00.00 Kesk-Euroopa aja järgi. Selle tulemusel muutub Ühendkuningriik kolmandaks riigiks. Läbirääkimised on käimas, et tagada korrapärane väljaastumine, sealhulgas võimalus näha ette üleminekuperioodi kuni 2020. aasta lõpuni, mille jooksul jätkuvalt kohaldatakse liidu õigust Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Sellega seoses ei ole komisjon esitanud ega välja töötanud ühtegi stsenaariumit, mis põhineb Euroopa liidu ja Ühendkuningriigi võimalikul Brexiti järgsel kokkuleppel, kuna läbirääkimised on alles käimas.
- (4) Ühendkuningriik esitas 30. aprillil 2018 oma 2018. aasta riikliku reformikava ja 2018. aasta lähenemisprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste programmide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁵ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovituste rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Komisjon esitas täiendavad üksikasjad kõnealuse sätte kasutamise kohta suunistes selle kohta, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega⁶.
- (6) Ühendkuningriigi suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ja võlareegliga seotud üleminekukorda. 2017–2018. aasta lähenemisprogrammis prognoosib valitsus, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk väheneb 2,2 %-lt SKPst 2017.–2018. eelarveaastal 1,8 %-le SKPst 2018.–2019. eelarveaastal ja 1,7 %-le SKPst 2019.–2020. eelarveaastal. Lähenemisprogramm ei sisalda keskpika perioodi eelarve-eesmärki. Lähenemisprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse eelarveaastatel 2017–2018 kuni 2020–2019 üldiselt stabiliseeruma tasemele ligikaudu 85,5 % ning seejärel eelarveaastal 2021–2022 vähenema 84,8 %-le SKPst. Kõnealuste eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Kuigi kavandatud puudujäägieesmärkide saavutamiseks vajalikud meetmeid on üldiselt hästi kindlaks määratud, ohustab kasvav surve valitsemissektori kulutuste suurendamiseks mitmes valdkonnas puudujäägi kavandatud vähendamist.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁶ COM(2014) 494 final.

- (7) 11. juulil 2017 soovitas nõukogu Ühendkuningriigil tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude⁷ nominaalne kasvumäär ei ületa eelarveaastal 2018–2019 1,8 %, mis vastab iga-aastasele struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst. Samal ajal märkis nõukogu, et tuleb püüda saavutada selline eelarvepoliitika seisund, mis aitab kaasa nii käimasoleva majanduse elavnemise tugevdamisele kui ka Ühendkuningriigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosi kohaselt on oht, et eelarveaastal 2018–2019 kaldutakse ennetuslikku osa nõuetest mõnevõrra kõrvale.
- (8) Võttes arvesse, et Ühendkuningriigi valitsemissektori võla suhe SKPsse on üle 60 % ja prognoositav SKP löhe on 0,4 %, ei tohiks valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär eelarveaastal 2019–2020 ületada 1,6 %, mis vastab struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst, mis tuleneb stabiilsuse ja kasvu pakti raames kohaldatava maatriksi kohasest nõudest. Kui poliitikat ei muudeta, peaks Ühendkuningriik kõnealust nõuet eelarveaastal 2019–2020 täitma. Esmapilgul prognoositakse, et Ühendkuningriik täidab eelarveaastatel 2018–2019 ja 2019–2020 võlareeglga seotud üleminekukorda, kuna lubatud aastane kõrvalekalle on 0,25 %. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Ühendkuningriik peab olema valmis võtma alates 2018.–2019. eelarveaastast stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks täiendavaid meetmeid.
- (9) Tänu meetmetele, mida valitsus on võtnud eluasemeturu stimuleerimiseks, ja majanduse tsüklilisele elavnemisele kasvab aastane eluasemete netopakumine jätkuvalt. Kuid see on endiselt nõudlusest palju väiksem ning Ühendkuningriik seisab jätkuvalt silmitsi suure väljakutsega eluasemete piisava pakumise tagamisel. See on seotud maaturu väga range ja keerulise reguleerimisega. Eluasemete nappus ja kõrged eluasemekulud on eriti terav probleem suure ja kasvava nõudlusega piirkondades, nagu linnakeskustes ja nende ümbruses. Valitsus tunnistab probleemi ja on seadnud ambitsioonikad eesmärgid eluasemete pakumise suurendamiseks järgmistel aastatel. Samal ajal on valitsus kinnitanud oma kindlat tahet piirata linnakeskuste ümbruse arengut. Eluaseme omamine on noorte hulgas oluliselt vähenenud, suurendades põlvkondadevahelist ebavõrdsust. Tööviljakus on madal ja püsib muutumatuna. Suur osa majandusest toimib suhteliselt halvasti peamiste tootlikkuse tegurite seisukohast, milleks on oskused, investeeringud ja tõhusad äriprotsessid. Ühendkuningriigi raudtee-, maantee- ja õhustranspordi võrgustikud seisavad samuti silmitsi märkimisväärse ja kasvava jõudlussurvega.
- (10) Kuigi nominaalsed tööturunäitajad on enamiku parameetrite osas jätkuvalt positiivsed, tekitab jätkuvalt probleeme tööhõive kvaliteet. See on seotud oskuste arendamise, ebatüüpiliste töövormide, kasumi, tööviljakuse, tööturul osalemise ja tööealiste vaesusega. Kõigis nendes küsimustes on tehtud teatavaks ja rakendatud märkimisväärseid poliitikameetmeid. Esmatähtis on tagada nende omavahel seotud poliitikameetmete sidusus. Oskuste puhul on seni keskendunud õpipoisiõppele ja tehnilise hariduse reformimisele. Nende mõlema kvaliteedile keskendumisel võiks olla püsiv mitmekordistav mõju nii ühiskonnale kui ka majandusele. Ühendkuningriik kuulub nende liikmesriikide hulka, kes juba vastavad rohkem kui kahele kolmandikule

⁷ Valitsemissektori esmased netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis kaetakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku kavandatud kriteeriumidest ning seepärast on kvaliteedieesmärkide seadmine ja jälgimine (nt hariduse omandanute edasise tegevuse jälgimise kaudu) võimalik. Sama palju vahendeid, nagu on eraldatud õpipoisiõppele ja koolist väljalangenutele suunatud uutele nn T-tasanditele, tuleb eraldada ka elukestva õppe võimaluste edendamiseks, eelkõige inimeste puhul, kes on jäänud pidama erioskusi mittenõudvatele töökohtadele.

- (11) Ka sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse küsimustele tuleb pöörata tähelepanu. Lapsehoiu reformimine on käimas, kuid võib olla vaja suurendada lapsehoiu võimalusi, eelkõige alla kolmeaastaste laste jaoks. Mõne sotsiaalvaldkonna reformi ja kärpe mõju ei ole veel täielikult tunda, eriti tööl käivatele peredele.
- (12) Komisjon on Euroopa poolaasta (2018) raames Ühendkuningriigi majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2018. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2018. aasta lähenemisprogrammi ja 2018. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Ühendkuningriigile esitatud soovitude järelmeetmeid. Komisjon ei ole arvesse võtnud mitte üksnes nende asjakohasust Ühendkuningriigi eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka seda, mil määral need vastavad liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi Euroopa Liidu üldist majandusjuhtimist.
- (13) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2018. aasta lähenemisprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1.

SOOVITAB Ühendkuningriigil võtta 2018. ja 2019. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2019.–2020. eelarveaastal 1,6 %, mis vastab iga-aastasele struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst.
2. Suurendada eluasemete pakkumist, eriti suurima nõudlusega piirkondades, sealhulgas täiendavalt reformides planeerimissüsteemi.
3. Astuda samme oskuste ja nende arendamise vajaduse rahuldamiseks, kehtestades õpipoisiõppe kvaliteedi ja tulemuslikkuse eesmärgid ning rohkem investeerides tööjõus juba osalevate inimeste oskuste täiendamisse.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*